

9. Poprzeczna ulica to trzeci prastary szlak – na **Śląsk**. Teraz prowadzi w kierunku Warki i dlatego ulica ta nazywa się.

Gdzieś tu znajdowały się dwa drewniane kościoły: w XIV w. – św. Jana, oraz wybudowany w XVI w. – kościół św. Jakuba, który spalili Szwedzi w czasie Potopu.

10. Skręć w lewo, idź ulicą Warecką kierując się na wschód – do rynku. Szukaj z lewej strony małej, bitej drogi. Pomoże Ci wiadomość, że jej wylot znajduje się naprzeciw posesji na Wareckiej oznaczonej numerem 3a. Skręć w tę uliczkę, która też jest pamiątką średniowiecznego rozplanowania miasta i idź nią do końca, Odszukaj jej nazwę i wpisz:

11. Teraz skręć w prawo i idź na rynek, który dziś nosi nazwę:

Taki rynek najlepszym jest świadectwem, że niegdyś była tu nie licha osada, ale zacne miasto. Rozejrzyj się wokół. W średniowieczu zbiegały się tu trzy ważne szlaki handlowe – poznałeś je na tej wyprawie. Prowadziły na:, i

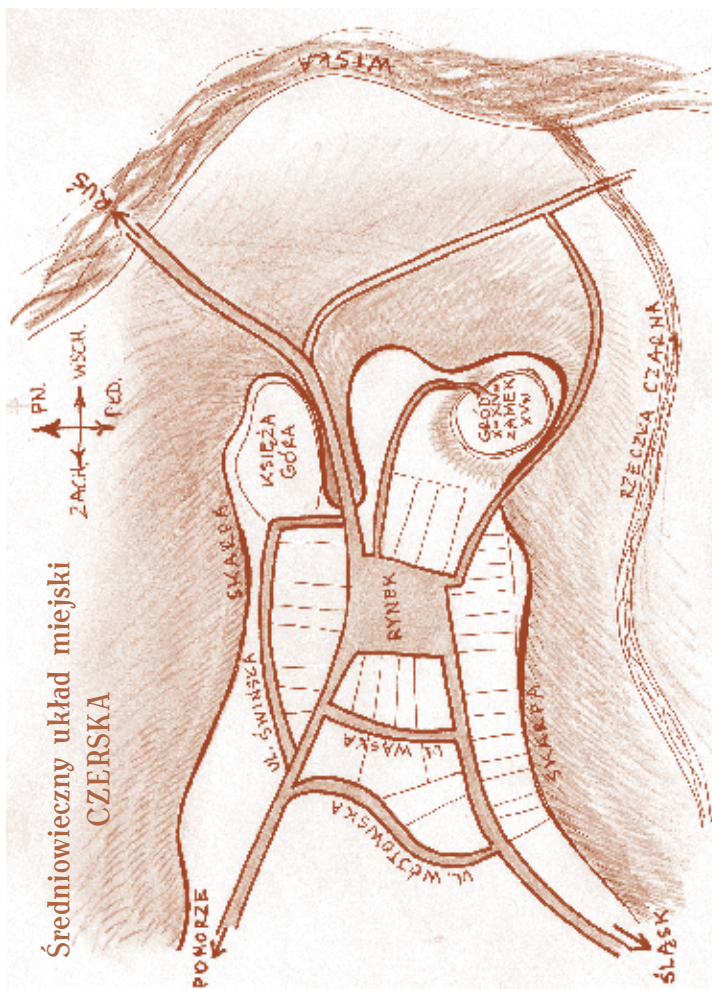
Na rynku pełno było kupieckich kramów, rzemieślnicy rozkładali swe towary. Świetne to były czasy dla książęcego miasta! Na środku rynku niegdyś znajdował się miejski ratusz. Co ułożono tu z bruku?

12. Szukaj po wschodniej stronie rynku portretu żony króla Zygmunta Starego, dawniej pani tego miasta i zamku, która w okolicy zakładała winnice, a w Czersku – browary znakomite. To królowa, a dziecię przez węża pożerane to herb jej rodu – Sforzów.

Wędrowcze wytrwały, wstąpiłeś w ślady dawnych mieszkańców Czerska, poznałeś drogi, którymi ludzie chodzili tu już w średniowieczu.

Wróć teraz na zamek, aby zamkową pieczęcią potwierdzić Twoje odkrycia.

NA TROPACH ŚREDNIOWIECZNEGO CZERSKA

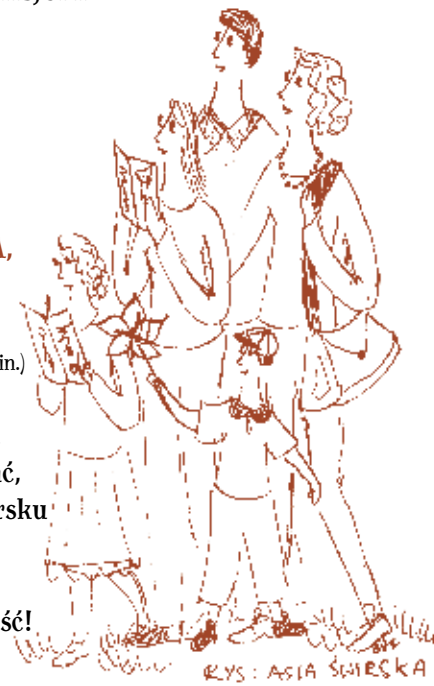
Jesteś na cyplu wysokiej skarpy, który jak półwysp góruje nad pradoliną Wisły. Widok stąd rozległy, a ludzie osiedlali się tu od najdawniejszych czasów, bo było to miejsce bezpieczne.

Najpierw była tu osada, potem znaczny gród z podgrodziami. W XIII wieku, zanim na miejscu grodu wymurowano zamek, **PODGRODZIE** stało się **MIASTEM**. I choć nie przetrwały zniszczone w czasie wojen i najazdów dawne miejskie zabudowania, to zachował się zabytkowy, średniowieczny **UKŁAD MIEJSKI**.

By go poznać weź tę **KARTĘ** i coś do **PISANIA**, i ruszaj w drogę bez ociągania.

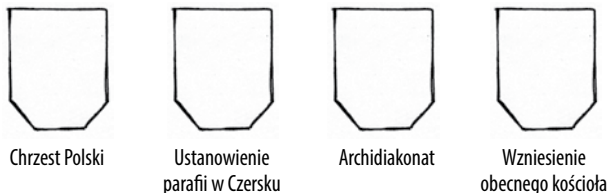
(czas przejścia – ok. 40 min.)

 – ten znaczek będzie przypominać, że i w małym Czersku jeżdżą samochody i na ulicach trzeba zachować ostrożność!

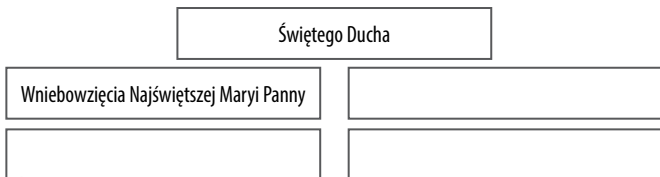
RYS: ASIA ŚWIRSKA

1. By poznać MIASTO CZERSK pozostaw Wzgórze Zamkowe i idź na teren kościelny. Tu była najstarsza część podgrodzia. Podejdź do drewnianego krzyża obok kościoła. Na murku przed nim są cztery tarcze upamiętniające cztery wydarzenia. Uzupełnij daty:

Archidiakoniat to w dawnej Polsce część diecezji podlegająca archidiakonowi, który rządził w imieniu biskupa. To, że Czersk otrzymał godność archidiakonatu świadczy o jego ważnej roli.

2. Idź aleją kasztanową, a gdy miniesz kościelną bramę patrz w lewo. Znajdziesz tu ślad świetnej przeszłości Czerska – wizerunki patronów kościołów, które niegdyś wznosiły się w tym mieście. Uzupełnij ich wezwania:

Jaki był zawód św. Piotra?

.....

W Czersku także mieszkali, którzy łowili ryby w Wiśle u stóp skarpy.

Za rogiem zobaczysz roślinę. Z jej włókien tkano materiał na ubrania. To

3. Wróć na szlak, ale nim przekroczysz kolejną bramę, szukaj po lewej stronie podobizny księcia, który wybudował gotycki zamek i prawa miejskie dla Czerska potwierdził. Był to:

.....

Obok widnieją dwa stworzenia:

..... i, które zdobyły herb Ziemi Czerskiej. Miał go na swej chorągwi książę Janusz walcząc u boku króla Jagiełły pod Grunwaldem w roku.

4. Wróć do bramy i zaraz za nią pójdz parę kroków w prawo. Oto w dół biegnie ulica Mostowa. To prastary trakt ku przeprawie przez rzekę i dalej, na **Ruś**. Jest to pierwsza ze średniowiecznych dróg, które dzisiaj poznasz.

5. Przejdź na drugą stronę ulicy Mostowej i pójdz nią około 20 kroków w dół. Skręć w lewo w ulicę Na Skarpie i idź nią do zakrętu. Jesteś na północnej części cypla, która zwie się Księżą Górą. Tu, gdzie dziś rośnie sad, w XII wieku stał parafialny kościół pw. Wniebowzięcia NMP.

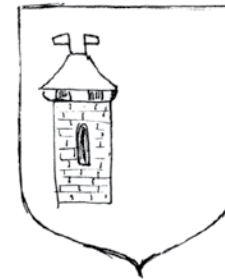
6. Idź dalej śmiało ulicą Na Skarpie. Na samym końcu szukaj dawnej nazwy tej ulicy i wpisz tu:

.....

Z pewnością hodowano tu kiedyś

7. Przed Tobą ulica Warszawska – tędy biegł dawny trakt na **Pomorze**, do Gdańska. Idź w prawo, aż zobaczysz średniowiecznego skrybę. Mieści się tu:

.....

Znajdziesz tam też herb miasta Czersk. Dokończ rysunek na tarczy.

Obok wyryto drzewo genealogiczne rodu:

.....
Ile pokoleń przedstawia?
Odszukaj imię Trojdena. To ten książę pierwszy w swoim herbie umieścił smoka zwanego wywer-nem – takiego samego nosił na swej tarczy legendarny król Artur.

Jego pradziadek, dla Czerska zasłużony, znany jest z tego, że krzyżaków do Polski sprowadził. Był to

.....

Gdzieś przy tej ulicy znajdował się kościół pw. Świętego Ducha. Został spalony wraz ze znajdującym się obok szpitalem w XVII w. przez Szwedów podczas ich najazdu zwanego

8. Przejdź na drugą stronę i wejdź w ulicę, która nazywa się Wójtowska na pamiątkę tego, że niegdyś w mieście sprawował władzę

Przez wieki łączyła ona trakt na **Pomorze** z traktem na **Śląsk**. Idź nią do końca pamiętając, że wędrujesz teraz szlakiem wybieranym przez podróżnych, którzy omijali Czersk – by nie płacić myta i opłat targowych. Ta ulica to granica średniowiecznego miasta.